

Leerplichtverslag 2015-2016

Leerplicht ... en de zorg voor...

Voorwoord

Voor u ligt het Leerplichtverslag van **schooljaar 2015-2016**. We nodigen u uit om hiervan kennis te nemen.

Iedere gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het toezicht houden op de naleving van de Leerplichtwet en ziet er op toe, dat alle leerplichtigen in de leeftijd vanaf 5 jaar tot hun 18^e jaar (woonachtig in hun gemeente) naar een vorm van onderwijs gaan. Ook daarna is het nog niet gedaan met het volgen van leerlingen en dan hebben we het over de Kwalificatieplicht tot het 23^e jaar. Op grond van artikel 25 van de Leerplichtwet 1969 brengt het College jaarlijks verslag uit aan de Gemeenteraad. Dit Leerplichtverslag geeft inzicht in het gevoerde leerplichtbeleid, de effecten daarvan en ook enkele van belang zijnde nieuwe ontwikkelingen die leerplicht direct raken.

Het Thema dit school jaar, vermeldt op het voorblad was: **Leerplicht ... en de zorg voor...**

Waar dragen wij zorg voor vanuit de Leerplichtwet?

Waarom is het zo belangrijk dat kinderen in de leeftijd van 5 tot 18 jaar gewoon naar school gaan?

In principe gaat elk kind met plezier naar school. Niet alleen om daar wat te leren, maar omdat ze het leuk vinden om om te gaan met leeftijdsgenoten, de ontmoetingsplek om vrienden te maken en samen leuke dingen te doen. School is één van de bronnen van het sociale leven van een jeugdige.

Als een kind niet (meer) naar school wil, zegt dat wat over zijn of haar motivatie of gemoedstoestand en dan hebben we het niet over een griepje die op gaat spelen. We hebben het over kinderen die door hun gedrag of andere factoren regelmatig langdurig niet op school zijn. Natuurlijk zijn er de kortdurende spijbelaars, die even geen zin hebben, maar over het algemeen zien we een toename van leerlingen die vanwege gedrag of psychische problemen thuis blijven. Het is daarom zo belangrijk dat onze Leerplichtambtenaar zijn werk doet vanuit het Team Jeugd en daarin samenwerkt met de Regisseurs Jeugd, die op deze manier snel met de Leerplichtambtenaar kunnen samenwerken om een leerling met problemen zo snel mogelijk naar een hulpverlener te kunnen geleiden om zo weer toe te werken naar een normale schoolgang waar elke jeugdige RECHT op heeft.

Het meisje op het voorblad is van een plaatje van het internet gekopieerd. Wat zou er mee zijn?

Wat zijn de zorgen om dit kind?

Later meer...zie Hoofdstuk 2.

Mocht u naar aanleiding van dit Leerplichtverslag vragen en/of opmerkingen hebben kunt u contact leggen met onze leerplichtambtenaar de heer Rob Rohaan via r.rohaan@hofvantwente.nl

College van Burgemeester en Wethouders

Gemeente Hof van Twente

Inhoud

Voorwoord	3
Inhoud.....	4
1. Interventies van de Leerplichtambtenaar en de zorg voor.....	5
1.1 Gemeentelijke gegevens.....	6
1.2 Interventies per schooltype /schooljaar.....	6
1.3 Interventies per leerplichtjaar/soort	7
1.4 De Hulpverlening en mogelijke oplossingen.....	9
1.5 Voortgang en de afloop van casuïstiek.....	10
2. Dagelijkse praktijk; de zorg voor	11
3. Acties Leerplicht Hof van Twente	12
4. Belangrijke ontwikkelingen in Leerplichtland	13
4.1 Jeugdzorg over naar Team Zorg Jeugd	13
4.2 Wet Passend Onderwijs.....	13
4.3 Regionale Verzuimkaart ook voor het BO en VSO.....	14
4.4 Project Forza via Jeugdbescherming Overijssel.....	14
4.5 Invoering landelijke aanmelddatum MBO/ Uitwisseling gegevens overstappers	14
4.6 Leerplicht en daarna RMC	14
5. Tot slot	15
Bijlagen:	
1. De Leerplichtambtenaar en de Leerplichtwet 1969.....	16
1.1 Bemiddeling en doorverwijzing	16
1.2 Handhaving	16
1.3 Samenwerking met de scholen	17
1.4 Wanneer Leerplicht en wanneer kwalificatieplicht?.....	17
2. Soorten verzuim	17
2.1. Absoluut verzuim	17
2.2 Relatief verzuim	18
3. Het melden van verzuim.....	18
4. Samenwerken in de Regio Twente (en Achterhoek).....	18
5. RMC en Voortijdig School Verlaten (VSV)	19
6. De Ketenpartners	19
7. De Landelijke Verwijsindex Risicjongeren (VIR)	20

1. Interventies van de Leerplichtambtenaar en de zorg voor...

alle leerlingen woonachtig in Gemeente Hof van Twente die om wat voor reden dan ook niet naar school (kunnen) gaan.

Op het moment dat de Leerplichtambtenaar in beeld komt en aan de slag gaat spreken we van een Leerplichtinterventie. *(Het is een misverstand dat het aantal interventies ook allemaal spijbelaars zijn. Van deze interventies is nog geen kwart een spijbelaar oftewel een leerling, die even geen zin heeft om naar school te gaan en/of een zogenaamde baaldag of baalmomenten heeft.)*

De meeste meldingen komen binnen via het DUO Verzuimloket, daar waar het gaat om ongeoorloofd schoolverzuim in het Voortgezet en Beroeps Onderwijs. Dit verzuimloket gaat vanaf 1-1-2017 ook voor het basisonderwijs en speciaal onderwijs gelden. Daarnaast komen er meldingen binnen via de Regisseurs Jeugd die in het Team Jeugd daar waar nodig nauw samen werken met de Leerplichtambtenaar. Tot slot zijn er meldingen via het Basis en Speciaal Onderwijs, waarbij de scholen contact zoeken met de Leerplichtambtenaar.

Het afgelopen schooljaar zijn er **148 interventies** van de Leerplichtambtenaar geweest. Let wel: dit varieert van korte tot langere interventies, waarvan sommige leerlingen een tijd lang in beeld blijven van de Leerplichtambtenaar. In sommige gevallen is dit maar eenmalig. Naast de interventies houdt de leerplichtambtenaar zich bezig met preventieve zaken, zoals leerlichtsprekuren, bijwonen van Zorgadviesteamoverleggen, voorlichtingsbijeenkomsten met betrekking tot Leerplicht, Passend Onderwijs en andere onderwijszaken die de Leerplicht raken. Hij doet voorstellen met betrekking tot handhaven van de Leerplicht binnen de kaders van de Leerplichtwet, maar heeft ook regelmatig overleg binnen de Regio Twente over hoe regionaal om te gaan met ongeoorloofd verzuim. Het is belangrijk om hierin samen op te trekken met de ambtsgenoten uit Twente. Maar ook bij verhuizingen van en naar elders zijn er contacten in den lande met Leerplichtambtenaren. Soms is dit ook nodig bij gezinnen die nog al eens van adres wisselen en waarbij de kinderen korte of lange tijd niet naar school (dreigen te) gaan.

Enkele voorbeelden van Leerplichtinterventies zijn:

1. Het geven van adviezen daar waar ouders het vertrouwen in een school zijn kwijt geraakt of op zoek zijn naar een andere school voor hun kind en daarin vast lopen.
2. Oproepen van leerlingen die ongeoorloofd thuis zitten en/of regelmatig te laat komen; gesprek aangaan en vervolgens afspraken maken om het verzuim te stoppen. (Werkt dit niet dan volgt de interventie, hierna onder punt 4. genoemd).
3. Het opmaken van een proces-verbaal met doorverwijzing naar Stichting Halt of de Rechtbank.
4. Het inzetten van de nodige hulpverlening, bespreken van leerlingen in het casuïstiek overleg van het Team Zorg Jeugd. Globaal een derde van de casuïstiek doet de leerplichtambtenaar samen met een Regisseur Jeugd. Zij werken samen binnen het Team Toegang Jeugd.

1.1 Gemeentelijke gegevens

We beperken ons nu tot die cijfers die van wezenlijk belang zijn, zoals de populatie van leerplichtigen en het aantal interventies bij leerlingen (of ouders van leerlingen jonger dan 12 jaar), die in aanraking zijn geweest met de leerplichtambtenaar.

Het aantal inwoners van de gemeente Hof van Twente bedroeg op 1-1-2016: 34.886. Hiervan is **15,9 % leerplichtig/kwalificatieplichtig** (5.535 jongeren van 5 tot 18 jaar). *Vorig schooljaar was dat 16,0%. Een afname van 60 jeugdigen.* De verwachting is, dat dit vanwege de krimp in onze gemeente verder zal doorzetten. Dit is gebaseerd op het feit dat er per 1-1-16, 435 17-jarigen en 320 4-jarigen zijn, zodat er dit schooljaar (2016-2017) naar verwachting per saldo ruim 100 leerplichtigen minder zullen zijn. Andere factoren, zoals verhuizingen hebben we daar niet in meegeteld.

Leerplichtigen	1-1-2016	1-1-2015	1-1-2014	1-1-2013	1-1-2012
5 tot 18 jaar	5.535	5.595	5.639	5.707	5.808

Onderstaande tabel geeft het aantal leerlingen per leeftijdscategorie per gemeentedeel aan.

Leeftijd		Ambt	Bentelo	Delden	D'heim	Goor	Hengev	Markelo	Totaal
5 t/m 12 jaar	Basis-onderwijs	197	155	685	183	1101	245	668	3.234
13 t/m 15 jaar	Voortgezet Onderwijs	90	78	267	103	435	100	284	1.357
16 en 17 jaar	VO/MBO	66	57	190	69	307	52	203	944
Totaal		353	290	1142	355	1843	397	1155	5.535
	<i>(Vorig jaar)</i>	<i>(352)</i>	<i>(288)</i>	<i>(1154)</i>	<i>(376)</i>	<i>(1845)</i>	<i>(406)</i>	<i>(1174)</i>	<i>(5.595)</i>

Hierbij zien we dat in verschillende gemeentedelen, met uitzondering van Ambt Delden en Bentelo, de leerling- populatie afgenomen is.

1.2 Interventies per schooltype/schooljaar

(Ter vergelijking zijn tevens de cijfers van voorgaande schooljaren opgenomen.)

Schooltype	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012	2010-2011	2009-2010
(Speciaal) Basisonderwijs	33	23	16	36	24	21	14
Voortgezet onderwijs	65	55	67	69	43	59	34
Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)	13	13	9	13	5	11	13
Beroepsonderwijs	37	24	21	24	26	13	9
Totaal	148	115	113	142	98	104	70

Het aantal interventies ten opzichte van het aantal leerplichtigen is in percentage uitgedrukt: **2,7%**.

Het aantal interventies is ten opzichte van schooljaar 2014-2015 flink gestegen (van 115 naar 148). In een percentage uitgedrukt was dit vorig schooljaar (*115 interventies ten opzichte van 5.595 leerplichtigen: 2,0 %*).

Behalve in het Voortgezet Speciaal Onderwijs, waar de aantallen gelijk zijn gebleven, zien we in de overige soorten onderwijs dus een redelijk forse stijging.

Om er iets meer van te kunnen zeggen hebben we de interventies per leeftijd en soort verder uitgesplitst. Zie hierna onder 1.3.

1.3 Interventies per leerplichtjaar/soort

(Ter vergelijking: de getallen tussen haakjes, zijn die van het vorige schooljaar)

Leeftijd leerling	Aantal leerlingen schooljaar 2015-2016	Zwaar verzuim/ luxe verzuim	Te laat komen/ licht verzuim	(Langdurig) Ziek	Gedrag/zorg	Vrijstelling en ov.adviezen
5	1 (1)				0 (1)	1 (0)
6	2 (3)		1 (0)	0 (1)	1 (1)	0 (1)
7	1 (3)		1 (0)		0 (2)	0 (1)
8	5 (6)	1 (0)			4 (2)	0 (4)
9	8 (1)	2 (0)			3 (0)	3 (1)
10	8 (1)	2 (0)	1 (0)	1 (0)		4 (1)
11	6 (7)	0 (2)			4 (3)	2 (2)
12	8 (6)	0 (2)	1 (1)	2 (2)	2 (0)	3 (1)
13	9 (5)		2 (0)	3 (0)	3 (4)	1 (1)
14	18 (12)		7 (2)	2 (2)	8 (5)	1 (3)
15	12 (24)	0 (1)	5 (4)	2 (11)	3 (6)	2 (2)
16	35 (21)	4 (1)	13 (6)	8 (6)	8 (7)	2 (1)
17	35 (25)	3 (1)	9 (8)	10 (10)	6 (4)	7 (2)
Totaal	148 (115)	12 (7)	40 (21)	28 (32)	42 (35)	26 (20)

In Hof van Twente is al jarenlang **geen** sprake van **absoluut verzuim**. Iedere jongere onder de 18 jaar zonder een startkwalificatie staat ingeschreven bij een school. Een startkwalificatie houdt in: een HAVO, VWO of MBO (tenminste op niveau II) diploma. Een heel klein aantal heeft een ontheffing van de Leerplicht.

Zwaar verzuim/Luxe verzuim

Wat betreft de 12 gevallen van zwaar verzuim (meer dan 16 uur per 4 lesweken); dit is gestegen ten opzichte van 2014-2015 (7). Dit zijn die gevallen, waarbij de leerplichtambtenaar na een waarschuwing overgaat tot het opmaken van een proces-verbaal, hetzij naar Stichting Halt, de Rechtbank of een verwijzing doet naar het Forza Traject van de Jeugdreclassering. Hierover verderop meer.

De gevallen in het Basisonderwijs betreft luxe verzuim, waarbij in 4 gevallen ook een proces-verbaal is opgemaakt door de leerplichtambtenaar. Het gaat hier om ouders, die (zonder toestemming van een directeur) een dag eerder dan de schoolvakantie begint, op vakantie zijn gegaan. De Leerplichtambtenaar stuurt het proces-verbaal naar het Openbaar Ministerie, ter beoordeling door de Officier van Justitie. Bij luxeverzuim volgt er dan meestal een geldboete.

In de andere gevallen waar het gaat om leerlingen van 12 jaar en ouder kan er verplichte begeleiding vanuit de Jeugdreclassering worden opgelegd; al dan niet in combinatie van het uitvoeren van een taakstraf. Dit laatste is dan meestal voorwaardelijk als stok achter de deur.

De afgelopen 2 schooljaren worden er door de Leerplichtambtenaar, die tevens BOA is, steeds minder proces-verbalen opgemaakt. Dit heeft vooral te maken met het feit, dat we in een aantal gevallen hebben gekozen voor (vrijwillige) begeleiding in de vorm van project Forza via Jeugdreclassering Overijssel. (zie paragraaf 4.5 op blz. 14).

Te laat komen/Licht verzuim

Het te laat komen en ander licht verzuim (beginnend verzuim) betreft 40 leerlingen; een verdubbeling ten opzichte van vorig jaar (21). Gevallen met name in het Voortgezet en Beroepsonderwijs. Licht verzuim wordt in eerste instantie, na een leerplichtgesprek in het gemeentehuis, afgedaan middels een schriftelijke waarschuwing. Als dat niet helpt wordt overgegaan tot een Halt verwijzing via een proces-verbaal. Gemiddeld 10% van deze gevallen moet terugkomen in verband met recidive en krijgen dan alsnog een proces-verbaal richting Justitie.

We hebben er voor gekozen om de leerlingen die de Leerplichtambtenaar gesproken heeft tijdens de 3 spreekuren op de Waerdenborch ook mee te tellen in dit overzicht. Dat waren er ruim 20. Deze leerlingen krijgen bij het gesprek immers ook een waarschuwing.

Ziekte

Het aantal leerlingen dat voor langere tijd ziek thuis blijft (28) is ten opzichte van vorig schooljaar (toen 32) iets afgenomen. Leerlingen die langer dan 2 weken ziek zijn of meer dan 5x in een schooljaar ziek worden gemeld, komen in beeld bij de scholen. Sinds 1 januari 2015 hanteren we in Regio Twente de zogenaamde Regionale Verzuimkaart, waarbij scholen nu zelf verplicht worden om langdurige zieke leerlingen te melden bij de Jeugdarts van de GGD die aan de school is verbonden. Deze is de aangewezen persoon om helder te krijgen wat de aard van de ziekte is en/of er überhaupt sprake is van ziekte. Na interventie van de jeugdarts kan snel duidelijk worden, wat er met de leerling aan de hand is. In de meeste gevallen is het aantal uren ziek afwezig zijn al verminderd als de jeugdarts in gesprek gaat. Er gaat dan vooral een preventieve werking van uit. Bij een aantal gevallen is er sprake van langdurig ziek thuis zitten. Het gaat hierbij meestal om psychische problemen of problemen in het autistisch spectrum. Voor deze leerlingen is het belangrijk om via de Hulpverlening een plan van aanpak opgesteld te krijgen om ervoor te zorgen dat deze op een gegeven moment weer naar school gaat met de nodige ondersteuning. In die gevallen wordt er nauw samengewerkt tussen Scholen, de Leerplichtambtenaar en de Hulpverlenende instanties..

Er zijn verschillende hulpverlenende instanties die zich met dergelijke problematiek bezig houden. Opvallend hierbij is dat er in het basisonderwijs nauwelijks langdurig zieke kinderen te melden zijn. Hierbij nog wel even heel belangrijk om te noemen is, dat wij voor leerlingen die vanwege psychische

oorzaken thuis zitten NOOIT een vrijstelling van de Leerplicht afgeven. Deze leerlingen zijn in beeld bij de LPA en staan als ziek geregistreerd. Maar daarmee is het niet klaar. Er wordt voortdurend gemonitord hoe het zit met een Plan van Aanpak; hoe zit het met de voortgang. Zorgelijk is het wel dat er voortdurend lange wachtlijsten zijn bij de hulpverlenende instanties. Bij crisissituaties kan er echter wel snel worden doorgepakt.

Gedrags- of andere zorgwekkende problemen

Het aantal gevallen is nog weer verder gestegen van 35 naar 42; een toename van 20%. Leerlingen vallen op en/of uit, omdat er bijvoorbeeld wat aan de hand is in de thuissituatie of als er sprake is van opvallend gedrag, waarbij de veiligheid van medeleerlingen of leerkrachten in het geding is. Belangrijk is dan om in samenwerking met de ouders en school te komen tot passende hulpverlening. In deze gevallen werkt de Leerplichtambtenaar nauw samen met de Regisseurs Jeugd van onze Gemeente. Globaal bij 1/3 van de interventies in dit schooljaar is er samenwerking met een Regisseur Jeugd tot stand gebracht. Het voordeel van deze snelle samenwerking is, dat we meteen van elkaar weten wie wat kan gaan doen om een jongere weer op het juiste spoor te krijgen. Dit zijn vaak lange en intensieve trajecten.

Vrijstellingen (6) en Overige adviezen (20)

Tot slot zijn er 6 vrijstellingen van leerplicht afgegeven. Dit zijn leerlingen die vanwege een lichamelijke en/of geestelijke handicap niet in staat zijn (ooit) regulier onderwijs te volgen. In 2 gevallen betreft het een VO leerling in het Voortgezet Onderwijs, die in afwachting van de 18-jarige verjaardag onder begeleiding (stage) kan gaan werken. Dit valt onder vervangende leerplicht voor het laatste schooljaar. Er ligt hier wel een plan van aanpak aan ten grondslag.

De Overige adviezen zijn die gevallen (20), waarbij de leerplichtambtenaar functioneert als adviseur, daar waar ouders en of scholen vragen hebben gerelateerd aan de Leerplichtwet.

1.4 De Hulpverlening en mogelijke oplossingen

De hulpverlening kan op de volgende wijze worden ingezet:

- Interventie van de leerplichtambtenaar waarbij hij door middel van een proces-verbaal dwingende hulp kan bewerkstelligen via de Jeugdreclassering, welke meestal wordt uitgevoerd door Jeugdbescherming Overijssel. In die gevallen waarbij leerlingen vanaf 12 jaar (VO, VSO en MBO) hulp nodig hebben, kan de Jeugdreclassering uitkomst bieden. Dit kan door middel van het opstellen van een proces-verbaal, waarbij altijd de Raad voor de Kinder-bescherming een onderzoek gaat starten.
- Een leerling met toestemming van ouders bespreken in het Zorg Advies Team (ZAT) van de school, zodat samen bekeken kan worden hoe de leerling weer op het spoor is te krijgen. De actie hiervoor ligt bij school;
- Een leerling en/of gezin bespreken in het Team Zorg Jeugd van onze gemeente, waarbij in zijn totaliteit advies met betrekking tot hulpverlening gegeven kan worden. In deze gevallen wordt een casus al dan niet in gezamenlijkheid met de Leerplichtambtenaar opgepakt om te kijken wat de jeugdige(n) en /of het gezin nodig hebben.

1.5 Voortgang en de afloop van casuïstiek

De vraag is hoe het proces met de verschillende gemelde leerlingen verder verloopt. De leerlingen blijven net zo lang in de portefeuille van de leerplichtambtenaar totdat er weer een normale schoolgang is gerealiseerd. Daarna wordt een leerling nog een tijd lang gemonitord.

Van de genoemde 148 interventies kunt u onderstaand zien hoe de afloop is geweest. (tussen haakjes die van het vorig schooljaar)

Waarschuwing	Jeugdarts	Procesverbaal	Hulpverlening	Forza	Advies	Vrijstelling
41 (35)	4 (16)	11 (9)	42 (30)	3 (4)	28(14)	19 (7)

Toelichting:

- Er zijn 41 schriftelijke waarschuwingen afgegeven. Normaliter is het zo, dat hiervan 90% niet meer in contact komt met de Leerplichtambtenaar, omdat de schoolgang weer is opgepakt. Het aantal is ten opzichte van vorig schooljaar dus toegenomen.
- In 4 gevallen is er door de LPA na overleg met school doorverwezen naar de Jeugdarts van de GGD, die bij twijfel over ziekmeldingen of bij langdurige of regelmatig zieke leerlingen deze leerlingen consulteert, met toestemming van ouders. Indien er geen toestemming wordt verleend, wordt dit door de jeugdarts teruggekoppeld aan de leerplichtambtenaar, die vervolgens daar maatregelen op kan nemen. Dit aantal is aanmerkelijk gedaald ten opzichte van het vorig schooljaar(16). Belangrijke reden hiervoor is dat scholen (door de afspraken gemaakt via de Regionale Verzuimkaart) voortaan zelf verantwoordelijk zijn voor het aanmelden van veelvoudig of langdurig zieke kinderen bij de Jeugdarts. Hierdoor kunnen leerlingen zonder tussenkomst van de Leerplichtambtenaar sneller gezien worden door de Jeugdarts. In deze gevallen is er wel overleg geweest tussen school, LPA en de Jeugdarts, maar omdat de Jeugdarts deze oppakt en weer terugkoppelt blijven ze uit beeld van de Leerplichtambtenaar
- In 11 gevallen is er over gegaan tot een proces-verbaal; onder te verdelen in luxeverzuim: 4, een HALT-PV: 4, richting de Kinderrechter (veelal Jeugdreclassering) :3.
- In 42 gevallen is er doorverwezen naar Hulpverlening. Hier zitten m.n. de gevallen bij, die via ons Team Zorg Jeugd binnen komen; de zogenaamde Multiproblem gezinnen. Het voert te ver om alle vormen van hulpverlening hier te bespreken. Dit aantal is dus ook toegenomen.
- In 3 gevallen is Forza; het vrijwillige traject via de Jeugdreclassering ingezet.
- in 28 gevallen kon worden volstaan met het geven van advies. Hierbij is er richting aangegeven tot waartoe ouders zich kunnen wenden als ze met een bepaald probleem zitten. Het kan ook zijn, dat scholen advies vragen bij de Leerplichtambtenaar, daar waar het de Leerplicht betreft. Dit aantal is verdubbeld.

- De 19 vrijstellingen zijn onder te verdelen in 7 lange vrijstellingen (hiervoor in paragraaf 1.3 reeds toegelicht).

De overige 12 vrijstellingen zijn of leerlingen, die dusdanig ziek zijn dat even geen schoolgang mogelijk is of leerlingen die tijdelijk (voor een paar weken) een bepaald traject volgen bij een ROC, voordat ze definitief de switch kunnen maken naar een andere studierichting. Deze leerlingen blijven wel voortdurend in beeld van de Leerplichtambtenaar en hebben geen vrijstelling zoals bedoeld in de Leerplichtwet.

2. Dagelijkse praktijk, de zorg voor ...

Om even iets te vertellen wat een leerplichtambtenaar (LPA) tegen kan komen in zijn dagelijks werk: Een praktijkvoorbeeld waar de namen van cliënten zijn gefixeerd.

Een meisje van 16 jaar; we noemen haar even Suze, zit op een school voor het Voortgezet Onderwijs in Hengelo. Vanaf het 2e schooljaar is Suze steeds vaker ziek; haar klachten zijn hoofd -en buikpijn. De ouders van Suze liggen in scheiding en zitten niet op één lijn. Moeder vindt dat ze gewoon naar school moet, maar vader waar Suze ook de meeste tijd woont en verblijft, is een andere mening toegedaan. De leerplichtambtenaar wordt door school ingeschakeld. Omdat ze veel ziek is wordt ze door de zorgfunctionaris van de school gemeld bij de Jeugdarts van de GGD. Deze gaat in gesprek met Suze en haar vader. Veel wijzer wordt ze er niet van, omdat vader het onzin vindt dat Suze naar de jeugdarts moet. Zij weet toch dat Suze zo vaak ziek is? Navraag bij de huisarts door de jeugdarts levert in zoverre wat op, dat Suze niet goed in haar vel en dat ze al heel lang darmklachten heeft, die niet verklaarbaar zijn, maar met een aangepast rooster moet het met de schoolgang toch beter gaan. Na het gesprek met de jeugdarts gaat Suze weer een aantal weken naar school. Maar dan gaat het opnieuw mis na een zware griep. Suze gaat daarna nauwelijks nog naar school. Vader geeft aan dat Suze zegt dat ze veel wordt gepest; met name via social media. Ze heeft naar het zich laat aanzien een soort van schoolfobie ontwikkeld. Bang voor de medeleerlingen en haar slechte cijfers of helemaal geen cijfers. School is handelingsverlegen en gaat een Toelaatbaarheids-verklaring (TLV) aanvragen bij het Samenwerkingsverband om Suze richting het Speciaal Onderwijs te laten gaan. Na een aantal weken vindt er een overleg plaats bij het Samenwerkingsverband waar de school onder valt. Er zijn een aantal opties:

1. Ze kan naar het Voortgezet Speciaal Onderwijs, waarbij de mogelijkheid bestaat om een diploma op VMBO niveau te gaan halen of
2. Ze gaat naar de zogenaamde Uitvalklas in Hengelo van dit Samenwerkingsverband, waar kinderen worden geplaatst die om wat voor reden dan ook niet meer in staat zijn om hun school te bezoeken. Deze optie duurt maximaal een half jaar.

Na wikken en wegen geven Suze en haar ouders aan, dat ze kiezen voor optie 2. Op dat moment oogt Suze timide en geeft af en toe een antwoord op de vragen; ze loopt gauw vol. Afspraak met de Uitvalklas wordt gemaakt. Suze start na de Herfstvakantie met 1 uur per dag. Vanwege haar grote onzekerheid en angst om oud-leerlingen te ontmoeten, wordt ze individueel gehaald en gebracht met de taxi. (dit is maatwerk op basis van een indicatie van de orthopedagoog van de school).

Ondertussen houdt de leerplichtambtenaar wekelijks contact met de school om te horen hoe het gaat. Vlak voor de Kerstvakantie is er weer een overlegmoment. Het is dan goed om te horen dat het

stukken beter gaat met Suze. De uren op school zijn al uitgebreid en ze maakt contact met medeleerlingen. Af en toe is er wel een terugval, maar dat hoort erbij. In het voorjaar moet er gekozen worden voor een vervolgtraject. Suze kiest voor een Horecabedrijf in Hengelo, waar ze kan werken en daarnaast nog algemene lessen krijgt.

Onlangs is er weer een overleg geweest, waarbij geconstateerd is, dat het enorm goed gaat met Suze. Ze gaat weer uit met leeftijdgenoten, doet leuke dingen samen; is weer vrolijk en vindt het Leerwerktraject ontzettend leuk. Kortom: maatwerk bij een vastgelopen leerling, waarbij goed is meegedacht om deze weer op het juiste spoor te krijgen. Mede dankzij de inzet van de docenten van de Uitvalklas, die ervoor gezorgd hebben dat Suze haar zelfvertrouwen weer terug kreeg, ziet de toekomst voor haar er weer een stuk zonniger uit. De Leerplichtambtenaar was hierbij de hele tijd betrokken; heeft het proces gevolgd en kan deze nu met succes afsluiten. Al blijft hij wel aan de zijlijn volgen hoe het verder gaat.

3 Acties Leerplicht Hof van Twente

Zoals te doen gebruikelijk is er in februari 2016 weer extra aandacht geweest voor het zogenaamde Luxeverzuim voor de Voorjaarsvakantie. We hebben ons zo breed mogelijk laten informeren door de directies van de basisscholen in Hof van Twente om te horen of er luxe verzuim wordt geconstateerd. Na inventarisatie bleek dat er geen verdachte ziekmeldingen gemeld of afwezigheid van leerlingen zijn gezien. Het lijkt erop dat ouders niet meer het risico durven te nemen om eerder dan de schoolvakantie te willen vertrekken. Maar dat is nu na 1 jaar zonder luxe verzuim moeilijk vast te stellen. Er zijn in dit schooljaar wel 4 gevallen van luxeverzuim (en dus een proces-verbaal) gemeld, maar dat was nog ruim voor de voorjaarsvakantie en 1 dag voor de zomervakantie.

Een andere actie welke succesvol is, is het zogenaamde Te laat kom spreekuur bij Scholengemeenschap de Waardenborch te Goor. Eens in de 3 maanden heeft de leerplichtambtenaar zitting in de school en nodigt die leerlingen uit, die regelmatig te laat komen. In dit schooljaar zijn er 3 zittingen geweest, waarbij er ongeveer 10 leerlingen per keer zijn opgeroepen. In eerste instantie krijgen de leerlingen een waarschuwing. Bij een volgende zitting (in het gemeentehuis) als de leerling terug moet komen, omdat het te laat komen niet is verbeterd, zou een Halt verwijzing kunnen volgen. Dit komt zelden voor. Na een eerste gesprek op school, zien we de meeste leerlingen niet meer terug. Voordeel is ook dat het bezoek van de Leerplichtambtenaar zich rondzingt op school. Kortom, dit werkt heel preventief. Ook in de omliggende gemeenten houden leerplichtambtenaren regelmatig van dit soort spreekuren op school. Zo blijven ook de leerlingen uit Hof van Twente die daar ingeschreven zijn in beeld.

4. Belangrijke ontwikkelingen in Leerplichtland

4.1 Jeugdzorg over naar Team Zorg Jeugd

Eén van de belangrijkste ontwikkelingen was de transformatie Jeugdzorg, die gestalte heeft gekregen per 1-1-2015. De leerplichtambtenaar maakt vanaf dat moment deel uit van het Team Zorg Jeugd; sinds 1-1-2017 Team Zorg Jeugd. We zien dat in het 2e schooljaar na de transitie, dat de Leerplicht-ambtenaar een duidelijke rol heeft gekregen in het Team Zorg Jeugd. De lijntjes richting Hulpverlening, daar waar nodig in samenwerking met de Regisseurs Jeugd zijn kort. Ook dit schooljaar blijkt dat bij 1 op de 3 gevallen een samenwerking met een Regisseur Jeugd is gezocht of andersom. Dit varieert van korte tot langere duur.

4.2 Wet Passend Onderwijs

Nog even ter herinnering: De Wet Passend Onderwijs is ingegaan op 1 augustus 2014. Regio Twente kende een hoger aantal verwijzingen naar het speciaal onderwijs dan het landelijk gemiddelde. In het licht van Passend Onderwijs is het beleid erop gericht om het aantal leerlingen met een verwijzing richting speciale vormen van onderwijs terug te brengen en daarnaast de ondersteuningsstructuur binnen het onderwijs dusdanig aan te passen dat meer leerlingen thuis nabij onderwijs kunnen volgen. Dat betekent dat scholen ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Om aan alle kinderen daadwerkelijk een goede onderwijsplek te kunnen bieden, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. In Twente hebben we te maken met 2 Samenwerkingsverbanden: 23.01 en 23.02. Verder grenzen de gemeenten Berkelland en Lochem met hun Gelderse samenwerkingsverband aan onze gemeente; dus ook met hen heeft de Leerplichtambtenaar contacten; daar waar nodig.

In de praktijk nu ruim 2 jaar later ervaren we dat steeds vaker scholen worstelen met leerlingen, die opvallen vanwege hun gedrag. Waar voorheen deze kinderen dus al snel werden doorverwezen naar het Speciaal Onderwijs, is dat nu veel lastiger. Bovendien moet het bestuur van de vertrekkende school de bekostiging van een doorverwezen kind naar het Speciaal Onderwijs gedurende de periode dat het daar verblijft, betalen. En zo gebeurt het nogal eens dat scholen huiverig zijn om leerlingen aan te nemen, die ofwel verhuizen naar onze gemeente of daar waar ouders (met voor reden dan ook) op zoek zijn naar een andere school voor hun kind. Het is niet aan de Leerplichtambtenaar om te komen tot het vinden van een passende school; dit is nu echt de taak van de school waar de ouders zich melden. De Leerplicht-ambtenaar bevindt zich wel in het spanningsveld tussen ouders en de school om die zaken die dreigen in een impasse te raken in de samenwerking op te lossen. We willen immers geen thuiszitters.

4.3 Regionale Verzuimkaart ook voor het Basisonderwijs

Er wordt binnen de Regio Twente sinds 1-1-2015 gewerkt met de Regionale Verzuimkaart voor het Voortgezet Onderwijs en het MBO. Op deze kaart staan de spelregels voor het melden van ongeoorloofd schoolverzuim en veelvuldig ziekteverzuim. Er is met name gefocust op het ziekteverzuim, omdat daar per school heel verschillend mee wordt omgegaan. Per 1-4-2017 is een dergelijke verzuimkaart ook ontwikkeld voor het Primair Onderwijs in deze Regio. De

Leerplichtambtenaren en de 14 Twentse gemeenten hebben hiervoor nauw samengewerkt om hier gezamenlijk beleid over af te spreken. Dat is gelukt middels deze Verzuimkaart.

4.4 Project Forza via Jeugdbescherming Overijssel

Even ter herinnering: In veel gevallen is het verzuim nog niet gestopt na een gesprek met leerplicht. Leerplicht beschikt over meerdere dwang- en dranginstrumenten, waaronder Halt en Procesverbaal (PV) maar in sommige gevallen is het huidig aanbod niet helemaal passend. In de praktijk leidde dit niet altijd tot het gewenste resultaat, namelijk het stoppen van verzuim. Na het opmaken van een PV duurt het vaak nog lang voordat een jongere moet voorkomen en zijn er geen andere middelen meer om in te zetten als een jongere toch door gaat met verzuimen. Een jongere heeft niks meer te "winnen"; deze moet dan immers toch al voorkomen bij de rechter.

Forza is nu al redelijk ingeburgerd binnen onze gemeente. Met de komst van Forza hebben we een traject dat we preventief kunnen inzetten. Forza biedt jongeren ook de kans om het alsnog goed op te pakken en te zorgen dat het verzuim reduceert. Als dat het geval blijkt, kan er worden afgezien van het opmaken van een proces verbaal. Concreet houdt het in dat iemand van Jeugdbescherming Overijssel met toestemming van de jongere en zijn/haar ouders deze voor minimaal 3 maanden tot maximaal 6 maanden gaat begeleiden. In dit schooljaar zijn er 3 jongeren op deze manier begeleid ter voorkoming van de gang naar Bureau Halt en/of de Rechtbank. Bij al deze gevallen is dit positief afgerond.

4.5 Invoering landelijke aanmelddatum MBO/uitwisseling van gegevens overstappers

De Wet Invoering landelijke aanmelddatum is ingegaan. Het wetsvoorstel bevat o.a. de invoering van een landelijke aanmelddatum in het MBO (1 april) en de uitwisseling van gegevens over jongeren die van het VO naar MBO overstappen. In regio Twente werken nu alle 14 gemeenten met het software programma **Intergrip**, waarbij we leerlingen van 4 VMBO kunnen volgen, waar ze zich hebben aangemeld en of ze ook zijn ingeschreven. Op deze manier zijn er straks geen leerlingen, die tussen wal en schip geraken. Iedere VMBO leerling is in beeld als het gaat om zijn/haar vervolgopleiding. Dit is een enorme verbetering, omdat het altijd de vraag is waar examenkandidaten van het V(MB)O terecht komen. Het is dan altijd wachten tot oktober voordat alle inschrijvingen via DUO bekend zijn.

4.6 Leerplicht en daarna RMC

Indien een 18-jarige leerling nog geen startkwalificatie heeft en voortijdig de school (meestal het ROC) gaat verlaten, dan wordt deze leerling door de school gemeld bij de Regionale Meld- en Coördinatie-functie Voortijdig School Verlaten (het RMC). Deze tak van sport is door de kleinere gemeenten vaak uitbesteed aan een grotere centrum gemeente in de Regio. Voor ons wordt dat gedaan door Gemeente Hengelo. Waar we tegen aan lopen is dat deze jongeren ook vaak bekend zijn bij de collegae van Werk en Inkomen. Maar vaak weten we dat lang niet van elkaar. We streven erna om in het volgend schooljaar 2016-2017 tot een betere afstemming te komen tussen Leerplicht, RMC en Werk en Inkomen. Een nadere toelichting mbt het RMC is terug te vinden in de BIJLAGEN, punt 5.

5. Tot slot

In dit verslag hebben we laten zien hoe Gemeente Hof van Twente omgaat met leerplichtige die om wat voor reden dan ook schoolverzuim laten zien. We kunnen deze leerlingen niet meer los zien van de nodige zorgen die er soms zijn. Hierdoor is het belangrijk om te weten, dat we nu met het Team Jeugd de expertise in huis hebben om deze leerlingen te volgen en daar waar nodig zo snel mogelijk hulpverlening in te zetten. Wel is het zo dat meteen inzetten van hulpverlening een voortdurend spanningsveld is. Enerzijds, omdat sommige ouders en/of leerlingen niet bereid zijn om snel of helemaal niet mee te werken. Anderzijds, omdat we helaas te maken hebben met langdurige wachtlijsten in de hulpverlening, daar waar het gaat om jeugdigen die dat snel nodig hebben. We moeten ten allen tijde voorkomen dat we te maken krijgen met thuiszitters, maar de werkelijkheid daar waar het gaat om snel te schakelen met hulpverlening, is helaas anders. Een punt van landelijke zorg.

In de BIJLAGEN hierna kunt u verschillende zaken nalezen, die ieder jaar weer terugkomen en het werk van de Leerplichtambtenaar verduidelijkt.

BIJLAGEN

1. De Leerplichtambtenaar en de Leerplichtwet 1969

Het wettelijk kader van waaruit de Leerplichtambtenaar werkt wordt genoemd in de Leerplichtwet, artikel 16, lid 1: "Het toezicht op de naleving van deze wet is opgedragen aan burgemeester en wethouders. Zij wijzen daartoe één of meerdere ambtenaren aan. Deze ambtenaar is afzonderlijk beëdigd en werkt vanuit een ambtsinstructie, die eveneens door burgemeester en wethouders is vastgesteld". In Hof van Twente hebben we 1 Leerplichtambtenaar (1FTE) in de persoon van de heer Rob Rohaan. Deze is tevens Buitengewoon Opsporingsambtenaar voor het Domein Onderwijs, omdat hij ook handhavend moet kunnen optreden en daaruit voorvloeiend proces-verbaal moet kunnen opmaken. Ieder jaar is de BOA verplicht tenminste 1 module op dit vakgebied te volgen, hetzij gevolgd door een theorie of praktijkexamen om zijn bekwaamheden te toetsen en zijn acte te mogen behouden. Verder wordt hij voor administratieve werkzaamheden ondersteunt door collega mevrouw Ria Eijsink-Verdriet. Zij draagt o.a. zorg voor de gemeentelijke Leerlingenadministratie.

De Leerplichtambtenaar verricht alle taken die voortvloeien uit de Leerplichtwet. Taken die variëren van toezicht houden op de wetsbepalingen tot en met preventie om schoolverzuim te voorkomen, en van handhaving tot en met bemiddeling en doorverwijzing. Dat alles in nauw contact met de scholen waar leerlingen uit Hof van Twente staan ingeschreven. In de Hof hebben we 22 basisscholen, 2 scholen voor het Voortgezet Onderwijs, maar ook een groot gedeelte van onze leerplichtige leerlingen vinden we terug op VO scholen in Hengelo, Almelo, Borne, Rijssen, Holten, Lochem, Neede en Borculo. Onze ROC leerlingen vinden we terug in Hengelo, Almelo, Enschede, Deventer, Zutphen en Apeldoorn. En verder op scholen voor Speciaal (Basis en Voortgezet) Onderwijs in Hengelo, Almelo, Enschede, Neede en Borculo.

1.1 Bemiddeling en doorverwijzing

Zodra een school melding van schoolverzuim of voortijdig schoolverlaten doet, stelt de Leerplichtambtenaar een onderzoek in. Hierbij is het belangrijk dat inzichtelijk is welke acties de school zelf heeft ondernomen om het verzuim te voorkomen.

De school heeft tenminste voorafgaand aan de melding met de jongere en (eventueel) ouders/ verzorgers de oorzaken van het verzuim en dreigend schoolverlaten onderzocht en besproken.

Op basis van de beschikbare informatie kan de Leerplichtambtenaar dan samen met school, jongere en ouders een vervolgaanpak uitwerken.

Op deze manier wordt geprobeerd vroegtijdig te interveniëren, zodat de jongere onderwijs blijft volgen en voldoende gekwalificeerd de arbeidsmarkt kan betreden (startkwalificatie).

1.2 Handhaving

Soms leveren bemiddeling en/of verwijzing niet het gewenste resultaat op. In dat geval kan een juridische aanpak noodzakelijk zijn. De Leerplichtambtenaar werkt samen met het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, Politie, Jeugdreclassering, Bureau Halt en de Sociale Verzekeringsbank.

Dit alles met het doel om ongeoorloofd verzuim zo nodig strafrechtelijk aan te pakken. De wet biedt de mogelijkheid om een boete en zelfs een gevangenisstraf op te leggen. Voor niet leerplichtige leerlingen biedt de wet die mogelijkheid niet. Daar staat tegenover dat jongeren die niet naar school

gaan en geen werk hebben, niet zomaar recht hebben op een inkomensvoorziening, mochten ze geen werk vinden. Dan komt de RMC in beeld (zie hoofdstuk 6 van deze Bijlagen).

1.3 Samenwerking met scholen

De aanpak van verzuim is meer dan ooit een zaak van alle betrokkenen. Het welzijn en de toekomst van de kinderen hangt er vanaf. Goed samenspel tussen de scholen en de Leerplichtambtenaar biedt mogelijkheden om die aanpak nog verder te verbeteren. Om snel te kunnen ingrijpen als dat nodig is, maar ook om risicoleerlingen op te sporen en preventieve maatregelen te treffen. Op het moment dat de door school genomen stappen niet het gewenste effect hebben, wordt de leerplichtambtenaar ingeschakeld. De leerplichtambtenaar kan op enig moment dwingend optreden, om te komen tot de noodzakelijke maatregelen voor ondersteuning en/of begeleiding van de leerling. Om verzuim te voorkomen moet juist preventief worden opgetreden. Dit is mogelijk als de scholen op een zo vroeg mogelijk tijdstip gebruik maken van de diensten van de leerplichtambtenaar.

1.4 Wanneer Leerplicht en wanneer Kwalificatieplicht?

De leerplicht vangt aan op de 1e van de maand volgend op de maand waarin een kind 5 jaar wordt. Vanaf dat moment dienen ouders er voor te zorgen dat hun kind ingeschreven staat bij een school, die erkend is door het Ministerie van Onderwijs. Tevens dienen ouders ervoor te zorgen dat hun kind deze school regelmatig bezoekt. Regelmatig klinkt vrijblijvend, maar hiermee wordt bedoeld dat het kind de school bezoekt, zolang er geen lestijd wordt verzuimd.

De Leerplicht eindigt aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar is geworden of als de jongere tenminste 12 volledige schooljaren 1 of meerdere scholen heeft bezocht.

Een jongere die de basisschool in 7 schooljaren heeft afgesloten, wordt geacht dit voor het beëindigen van de Leerplicht in 8 jaar te hebben gedaan.

Op het moment dat bovengenoemde jongere na het beëindigen van de Leerplicht nog geen Startkwalificatie heeft, d.w.z. een HAVO of VWO of tenminste een MBO niveau II diploma heeft behaald, is deze kwalificatieplichtig totdat aan bovengenoemde voorwaarde is voldaan of dat de leeftijd van 23 jaar is bereikt.

2. Soorten verzuim

We onderscheiden 3 soorten verzuim:

2.1 Absoluut verzuim

Van absoluut verzuim is sprake wanneer een leerplichtige jongere op geen enkele onderwijsinstelling staat ingeschreven. Dit komt in Hof van Twente niet voor. Als er al gevallen zijn, is er sprake van een gemiste inschrijving, die snel achterhaald kan worden. In sommige gevallen is dit van tijdelijke aard, omdat een leerling die bijvoorbeeld het VMBO diploma heeft behaald zich te laat heeft aangemeld bij bijvoorbeeld het ROC. Medio september wordt duidelijk om welke leerlingen het gaat. Na een interventie van de leerplichtambtenaar wordt alsnog de inschrijving bewerkstelligd. Vier keer per jaar wordt er een overzicht van eventueel absoluut verzuim uitgedraaid om inderdaad na te gaan of we geen leerlingen missen. Wat wel een punt van aandacht is, dat we merken dat ROC's te laat in het nieuwe schooljaar nieuwe leerlingen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) melden. De nieuwe wet die hiervoor in de maak is, maakt als het goed is, hieraan een einde. (zie paragraaf 4.6, blz. 14)

2.2 Relatief verzuim

Er is sprake van relatief verzuim, als een ingeschreven jongere les- en/of praktijktijd verzuimt zonder geldige reden. Het relatief verzuim kan verdeeld worden in: signaalverzuim en luxe verzuim.

2.2.1 Signaalverzuim

Dit is beginnend structureel verzuim of incidenteel verzuim, variërend van meerdere keren te laat komen tot regelmatig een dag(deel) spijbelen of regelmatig ziek gemeld worden.

2.2.2 Luxe verzuim

We spreken van luxe verzuim als zonder toestemming van het hoofd van de school (bij 10 dagen of minder) dan wel toestemming van de leerplichtambtenaar (bij 11 dagen of meer) buiten de vastgestelde schoolvakanties om van school wordt verzuimd. Dit is een vorm van verzuim waarbij ouders het eigen belang (vaak voor een vakantie) voor laten gaan op dat van het schoolbezoek. In de meeste gevallen worden ouders na een melding uitgenodigd voor een gesprek bij de leerplichtambtenaar, die vrijwel meteen overgaat tot het opmaken van een proces-verbaal. In die gevallen kunnen ouders dan ook meestal een boete via de Officier van Justitie tegemoet zien.

3. Het melden van verzuim

Scholen voor het Voortgezet Onderwijs (VO) en MBO zijn wettelijk verplicht om verzuim van 16 uur binnen 4 lesweken te melden bij de Leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling. Sinds een aantal jaren kan dit relatief eenvoudig via het digitale Verzuimloket dat is ingericht door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De verantwoordelijke melder kan namens een school betreffende leerling in het loket aanmelden. Het systeem stuurt dan automatisch een mail naar de leerplichtambtenaar van de woongemeente van die leerling. Vervolgens kan die leerplichtambtenaar snel aan de slag. De Basisscholen kunnen geen verzuim melden via het Verzuimloket. Hier is landelijk vanuit het Ministerie van OCW van af gezien.

De contacten met de 22 basisscholen in Hof van Twente zijn goed. De drempel voor het doen van meldingen richting leerplicht is laag. Verder is er ook regelmatig overleg over het geven van verlof aan ouders in verband met gewichtige omstandigheden of voor vakantieverlof buiten de schoolvakantie om in verband met het beroep van één van de ouders van de leerling.

4. Samenwerken in de Regio Twente (en Achterhoek)

Verzuim beperkt zich niet tot de gemeentegrens. Veel jongeren uit Hof van Twente van 12 jaar en ouder, bezoeken scholen in de omliggende gemeenten. Daarnaast bevinden zich de scholen voor het Speciaal Onderwijs buiten Hof van Twente, waar een grote groep vanuit Hof van Twente is ingeschreven. De woonplaats van de jongere is leidend onder welke Leerplichtambtenaar hij of zij valt. Belangrijk is dan ook dat regionaal afspraken worden gemaakt hoe om te gaan met verzuim. Dit doen we bijvoorbeeld door twee keer per jaar te overleggen met de leerplichtambtenaren uit Regio Twente. Op deze manier is o.a. de Regionale Verzuimkaart tot stand gekomen, die op 1-1-2015 zijn intrede heeft gedaan.

Het is voor de leerplichtambtenaar van Hof van Twente ondoenlijk om alle Zorg Adviesteams van de vele scholen rondom Hof van Twente bij te wonen. Afspraken zijn gemaakt om dan de honneurs waar

te laten nemen door de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de school gevestigd is en indien nodig zaken terug te koppelen. Op deze manier komen alle leerplichtige leerlingen, die op wat voor manier verzuim laten zien, dan ook in beeld.

Onze gemeente grenst aan de Gemeenten Lochem en Berkelland. Ook daarmee zijn regelmatig collegiale contacten en afspraken met betrekking tot het over en weer consulteren van leerlingen.

5. RMC en Voortijdig School Verlaten (VSV)

Naast de uitvoering van de leerplichtwet is de gemeente vanaf 2002 ook belast met de uitvoering van de Wet RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten). Deze wet verplicht de gemeenten om alle voortijdig schoolverlaters te registreren. Een voortijdig schoolverlater is een jongere die één maand of langer het onderwijs niet bezoekt en nog geen startkwalificatie bezit. De wet RMC richt zich op niet-leerplichtige jongeren tot 23 jaar. De RMC functie wordt uitgevoerd door Gemeente Hengelo, het zogenaamde RMC Trajectbureau.

Omdat de ervaring leert, dat het voortijdig school verlaten vaak al veel eerder dan het bereiken van de 18-jarige leeftijd in het hoofd van een potentiële vsv-er speelt, is het van belang dat met name AOC en ROC scholen voortdurend leerlingen monitoren of het wel goed met ze gaat. Ieder jaar in de eerste week na de zomervakantie wordt er door de diverse leerplichtambtenaren gecheckt of VMBO-leerlingen (al dan niet geslaagd) zich ook daadwerkelijk melden bij de ROC scholen, waar ze zich hebben ingeschreven. De overstap naar deze onderwijsinstelling is voor menig een hele grote. De oude vertrouwde nog redelijk overzichtelijke VO school is verlaten en nu komt het veel meer op de zelfstandigheid van de leerling aan. De meesten kunnen dit prima aan, maar een gedeelte van ongeveer 20% heeft daar grote moeite mee. Het is van belang om deze groep in het oog te houden en daar waar nodig te begeleiden. Als daadwerkelijk (ook na inspanning) de school voortijdig (zonder startkwalificatie) wordt verlaten is het zaak dat deze leerling zo snel mogelijk bij het RMC wordt gemeld, zodat zij aan de slag kunnen om er toch voor te zorgen, dat deze leerling een andere manier vindt om toch die zo belangrijke startkwalificatie te behalen. Hiertoe is een uitgebreid netwerk tussen Leerplicht/RMC en deze scholen heel belangrijk, zodat men elkaar weet te vinden en actie te ondernemen. Het gaat dan om jongeren die nog geen startkwalificatie hebben en als schoolverlater zijn geregistreerd. Het RMC zal deze jongeren uitnodigen en biedt hen de mogelijkheid om met hen samen te kijken naar de toekomstmogelijkheden om alsnog te proberen een startkwalificatie te behalen. Jaarlijks zijn er globaal 25 jongeren uit onze gemeente, die bij het RMC in beeld komen. Let wel: dit is een vrijwillig traject.

6. De Ketenpartners

De leerplichtambtenaar werkt voortdurend samen of krijgt veel te maken met:

- Procesmanager Jeugd
- Regisseurs Jeugd van het Team Toegang Jeugd
- Senior Regisseur Jeugd/Gedragwetenschapper
- Collegae Beleidszaken Onderwijs en Jeugd
- Collegae Leerlingenvervoer
- Collegae afdeling Werk en Inkomen ivm overdracht 18-jarigen
- Leden van de diverse Zorgadviesteams van de diverse scholen
- RMC Hengelo (zie hiervoor het betreffende hoofdstuk 5)

- Jeugdagenten Hof van Twente (en Hengelo)
- Parket Openbaar Ministerie (Justitie)
- Raad voor de Kinderbescherming
- Jeugdartsen/Jeugdverpleegkundigen GGD
- Jeugdbescherming Overijssel (Jeugdreclassering)
- Diverse hulpverlenende instanties

7. De Landelijke Verwijsindex Risicjongeren (VIR)

Informatie-uitwisseling binnen de jeugdketen vormt regelmatig een probleem. Verschillende organisaties, die bij een jongere betrokken zijn, werken soms langs elkaar heen en wisselen onvoldoende informatie uit. De Verwijs Index Risicjongeren (VIR) is een landelijk elektronisch systeem waarin Gemeente, hulpverleners, onderwijs, politie en de Raad voor de Kinderbescherming signalen af kunnen geven, als ze zich zorgen maken over een jongere. In deze verwijsindex worden alleen de basisgegevens van de jongere opgenomen. Als er meerdere registraties voor een jongere zijn, vindt er een match plaats en krijgen de melders een mail dat er een match is en kunnen deze instanties contact met elkaar leggen om te bespreken wat er nodig is voor deze jongere. Op deze manier worden bijvoorbeeld ook jongeren gemeld, die om wat voor reden dan ook met hun ouders veelvuldig van adres wisselen of helemaal geen adres achter laten op het moment dat ze de school tussentijds verlaten. Een systeem wat helaas bij lange na niet door alle hulpverlenende instanties of scholen wordt gebruikt, maar wel heel goed zou moeten gaan werken, als alle verantwoordelijke instanties voor de zorg van de jeugd er ook gebruik van zouden gaan maken.